Kuntaliitto
Kommunförbundet

Lausunto

Dnro 1211/03/2016

13.12.2016

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
EDUSKUNTA

Kuulemispyyntönne 9.12.2016

U 65/2016 vp
U 66/2016 vp

EU:n yhteisillä pelisäännöillä turvataan kuntien yhteisöveropohjaa

Suomessa kunnat saavat yhteisöverotuloja vuonna 2016 arviolta noin 1,5 miljardia euroa, joilla rahoitetaan kuntien palveluita asukkailleen. Kunnat saavat noin kolmanneksen koko yhteisöveron tuotosta.

Nykyinen komission on nostanut veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjunnan yhdeksi EU:n kärkiprioriteeteista, mikä on erittäin kannatettavaa. Julkisen sektorin verotulot voidaan nykymaailmassa turvata parhaiten laajalla kansainvälisellä yhteistyöllä ja EU:lla on tässä erityisen suuri rooli.

Kuntaliitto suhtautuu lähtökohtaisesti positiivisesti komission tuoreisiin esityksiin EU:n yhteisöveropohjan yhtenäistämiseksi.

1. Yhteisöveropohjan yhtenäistämistä tarvitaan

Kansalliset verojärjestelmät pyrkivät seuraamaan toimintaympäristön muutosta, mutta ne ovat usein aina askeleen jäljessä ja voimattomia yksinään torjumaan kansainvälistä verosuunnittelua.

Kuntaliitto katsoo, että ainakin EU:n sisämarkkinoilla tulisi kyetä ehkäisemään aggressiivinen voiton siirtäminen toiseen jäsenmaahan. Yhtiöveropohjan yhtenäistäminen EU:ssa on yksi parhaita mahdollisuuksia, joilla veropohjaa voidaan turvata.

Yhtenäinen laskentapohja yritysten verotettavan tulon laskemiseksi on hyvä ja tarpeellinen lähtökohta haitallisen verosuunnittelun ja veronkierron torjumiseksi. Yhtenäinen veropohja tuo läpinäkyvyyttä ja vertailtavuutta eri maiden verojärjestelmiin. Yhdessä muiden kansallisten, EU-tason ja kansainvälisten toimien kanssa veromenetyksiä voidaan torjua.

2. Vaikutus Suomen yhteisöverotuottoihin arvioitava tarkemmin

Komissio on arvioinut, että yhtenäisellä yhteisöveropohjalla on positiivisia vaikutuksia koko unionin tasolla. Komissio on laatinut eri skenaarioista maakohtaisia arvioita, joiden mukaan yhtenäinen yhteisöveropohja ei merkittävästi vaikuta Suomen verotuottoihin.

Kuntaliitto pitää komission arvioita oikeansuuntaisina, mutta ne sisältävät merkittäviä epävarmuustekijöitä. Suomen tulee kansallisesti arvioida tarkemmin esitysten vaikutuksia Suomen yhteisöveron tuottoon.

Erityisesti verotulojen jakautuminen eri maiden kesken siinä vaiheessa, kun konserniyhtiöiden veropohjat on tarkoitus yhdistää (CCCTB). Valtioneuvoston kirjelmä esittää huolensa siitä, että jako työntekijöiden, myynnin ja omaisuuden suhteen saattaa vähentää Suomen yhteisöverotuloja. Kuntaliitto korostaa, että tätä on arvioitava tarkemmin. Samanaikaisesti Suomen tulee selvittää arvon syntymistä paremmin kuvaavia indikaattoreita, joita Suomi voi esittää EU:n neuvostossa vaihtoehtona nykyiselle jakotavalle.

3. Verotettavan tulon laskenta lähtökohdiltaan toimiva

Verotettavan tulon laskenta esitetyssä EU:n veropohjassa on lähtökohdiltaan toimiva. On positiivista, että veropohja on tiivis ja veronalaisen tulon käsite on laaja. Tämä vastaa pitkälti Suomen verojärjestelmän logiikka.

www.kunnat.net
www.kommunerna.net

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14,00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puh. 09 7711,faksi 09 771 2291
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14,00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711, fax 09 771 2291
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Vähennyskelpoiset erät eroavat eräiltä osin. Ehdotettu EU:n veropohja poikkeaa Suomen veropohjasta ainakin tutkimus- ja kehitysmenojen ns. supervähennyksen, oman pääoman laskennallisen vähennyksen, poistojen, siirtohinnoittelun sekä maastapoistumisveron osalta.

Kuntaliitto pitää ongelmallisena erityisesti sitä, että tutkimus- ja kehitysmenoja saisi EU:n veropohjassa vähentää huomattavasti enemmän kuin nykyisin kotimaan verotuksessa. Muilta osin EU:n veropohja vaikuttaa lähtökohtaisesti toimivalta, kunhan samanaikaisesti kehitetään myös kotimaan verotusta.

4. Tarve muuttaa Suomen verojärjestelmää selvitettävä

Jos EU:n yhtenäinen yhtiöveropohja toteutuu, aiheuttaa se välillisesti paineen muuttaa myös muilta osin Suomen verojärjestelmää. Ei ole toivottavaa, että EU:n veropohjaa käyttävän yrityksen verotettava tulo olisi kovin erisuuruinen kuin EVL:n tai TVL:n mukaan laskettu verotettava tulo.

Yritysverotuksessa on monenlaisia kansallisia tulkintoja ja oikeuskäytäntöä, joiden mielekkyyttä tulisi arvioida jatkossa. Tulisi myös arvioida voisiko Suomi ottaa käyttöön rinnakkaisen, mutta erillisen yhteisöverokannan niille, jotka soveltavat EU:n yhtenäistä veropohjaa.

5. Byrokratian vähentäminen ja kaksinkertaisen verotuksen poisto positiivista

Komission esitys helpottaa yritysten ja veroviranomaisten hallinnollista taakkaa sekä estämään tilanteita, joissa yritys voi nykyjärjestelmässä maksamaan verot kahteen kertaan.

Kuntaliitto kannattaa näitä tavoitteita ja uskoo, että EU:n yhtenäisellä yhtiöveropohjalla olisi näitä positiivia vaikutuksia pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä sekä Verohallinnon että yritysten hallinnolliset kustannukset nousisivat.

6. EU:n toimivaltaa verotuksen alalla ei tule tarpeettomasti kasvattaa

Kuntaliitto korostaa, että vaikka EU:n tasolla tarvitaan toimenpiteitä verotuksen alalla, tulee EU:n toimivallan kasvattamiseen suhtautua kriittisesti. Yhtenäinen yhteisöveropohja ja muut EU:n viimeaikaiset toimet edellyttävät toimiakseen jonkin verran vahvempaa roolia esimerkiksi komissiolle delegoitujen säädösten kautta.

EU:lle ei tule antaa suoraa verotusoikeutta, eikä verotuloja tule tilittää unionille miltään osin. Suomen yhtiöveronsaajina tulee jatkossakin olla valtio ja kunnat. Jäsenmaiden tulee jatkossan saada päättää yhteisöverokannastaan.

7. Harvinainen mahdollisuus hyödynnettävä

Verotuksen alalla EU:n päätökset edellyttävät yksimielisyyttä neuvostossa, mikä on vaikeuttanut yhteisten sääntöjen löytämistä veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjuntaan, kun yksikin jäsenmaa on voinut kaataa hankkeen.

Veronkierron torjunnassa on nyt meneillään hyvä kansainvälinen trendi, jonka mahdollisuuksia ei tule hukata. Nyt vaikuttaa olevan mahdollista edistää aloitteita, jotka ovat vuosia olleet jumissa tiettyjen jäsenvaltioiden vastustuksesta. Kuntien ja valtion asema veronsaajina tulee säilyttää, mutta EU:n ja OECD:n tasolla tulee entistä vahvemmin kehittää yhteisiä pelisääntöjä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Henrik Rainio
erityisasiantuntija, edunvalvontakoordinaattori